

Pirípiani

Îtun anaaé kéwaraa-yubaq Píripai-marupaq Pórogaraq Tímotite ánná-naupaq Arómubaq agatááye.

1 ¹ maa-páátímá Pórogaraq Tímotite kerátáyôpakene. kerátámá Îtu Kárítoni kaqtó-nakae. kerátámá náayuwabi Píripai-marupaq Îtu Kárítokaq itáíq-itaiq kéo-yubaq kágayauye. yerawákáráq mi-káyúkámá náayubi Áánûqtuni waayúkama móraíbí áíkuyo-yubaq yabíkáa-kayukayopakaraq maami-páátímá kágayauye.

² Áánûqtuma ketíbotáámá uyátárai-naqa Îtu Káríqtogaraq yenákátí íráqô-qtataakogaraq kaayoné-yátáákógráq yenákámá keráwáqá máqtemma tímetaao.

³ kemá keráwáqtábá túyánámmá kéiteq keráwáqtábámá Áánûqtukaq “tíkáiyé” kéteqa ⁴kemá Áánûqtukaq nunamummá kéiteq timuqá kémaraune. ⁵ íbêq-awaataqa Áánûqtuni átê-wataama tí-máyáímá mamá kemmá tíwáqnaa uráawapoqaq kemá timuqá kémaraune. ⁶ ánibo maaminnáyaba kéitaune. Áánûqtuma keráwáqtí íráqôn-aaimma áaimma átáma miráurena wemá miráumae kewinana mi-kánááráq Îtu Kárítomá yauwéqma kumín-awaataq keráwáqtí íráqôn-aaimma mútûq pááq umá ánataniye. ⁷kemá aati-aatimá keráwáqtábá túyánámmá kéiteq ketirummá keráwáqá timúnnama arútáiniq kíye. abo keráwáqá máqtemma Áánûqtuni íráqô-qtataakomma keráwáqá ketégaraq yáíkaaq kénunatae. kemá Îtuqtaba átê-wataama áraine téq akoqnáá umá túnnama kerawákáráq kegáráq Áánûqtuni íráqô-qtataakomma yáíkaaq umá matáunatae. naayóbáqá kemá ánná-naupaqa máqe-uraunaboaq íbékaraq kemá ánná-naupaq máunama kerawákáráq kegáráq Áánûqtuni íráqô-qtataakomma yáíkaaq umá matáunatae. ⁸ Áánûqtuma ketáama ítáiimma

áraine. ánibo kemá kétima-timunama keráwáqá ketirukaké kétimunnama miráuma Îtu Kárítoni arukakékáá umá keráwáqá kétimune.

⁹kemá keráwáqtábámá Áánûqtukaq maará téq kétune. keráwáqtí tirummá amí-yátáákómá anóniq umáe uwíyábá kétikaiye. Áánûqtuni árain-itai-yataaqá mayáigáae téq kétune. nóninawabi íráqôníq éna nóninawabi táíq ínayabama yainaígáae téq kétune. ¹⁰keráwáqá miráiyatabama mú mikákáá íráqô-qtataaqá kanaaráq mayánoe. keráwáqá mú mikákáá íráqô-qtataaqá mayáiyana ma Îtu Kárítomá yauwéqma kumínî-kanaaraqa keráwáqtí kúmikaraq tigaemá í-yátáákáráqá Áánûqtun-aurakaqa íwaniye. ¹¹ímiye. keráwáqá wenamáá Îtu Kárítonopake árain-iraqo-qtataaqá yi-qtátááqnápó keráwáqá ógiranoe. min-íráqô-qtátááqá keqtáá kétimitabataa ketáámá Áánûqtuni tágama-yataaqtaba kéteqtaa wanáwíqa múte kényayunatae.

¹²ketbâqawaayuo, keráwáqá maaminnáyaba itaígáae téq kétune. kemá maakákáá ánná-naupaq máunababoana átê-wataagoma Îtuqtaba wéyáwé uráiy. ¹³miráuma anómma yabíkáá-kayukati kawáá-wáyúkágáráq yaímma káqo-kayukagaraq maa-yuma yemá máqtemma kítaamma kemá Îtu Kárítoni kaqtó-napoaq ánná-naupaq máune. ¹⁴kemá ánná-naupaq máunababoata taíganimma Áánûqtuni waayúkama yeqtí Îtukaq itáíq-itaiq í-yátáákómá uyátá-maqma aqoqnáá uráiy. íbêqa yemá waayúkati yúbáq itó kéeta átê-wataama aqoqnáá umá kéteta ikatíq íkéoe.

¹⁵yaímma-wayukama kárún-aimma timátketa yemá anón-iwiqa mayaíybá kéyikaitabooata Îtuqtaba átê-wataama kétemanibo óq-wayukama Îtuqtaba íráqôníq ónáae téta kéte. ¹⁶Áánûqtuma kemmá wenáama mayaiyuwánúnayaba mi-máyáímá tímikaitata yemá minnáyaba kétetabooata yeqtí yirukaké kéte. ¹⁷mi-káqó-káyúkámá Îtu Kárítokaq itáíq-itaiq í-yátáákéké íkete. áaqibo yemá kemmá kárún-aimma kétimátkaae. kemmá tú-tiqa í-yátááqá arúbama timínôqtabama yimuqá kémaraae. ¹⁸áaqibo yemá waabá-káyúkátí yúbáqá Îtuqtaba átê-wataama itáíq-itaiq kéeta týyanabi paá yeqtí yóyaukake min-átê-wátáámá Îtuqtaba týamma minná íráqô-qtataaqá wáitaq kemá timuqá kémaraune. ¹⁹owé. kemá timuqá paá maráiq-maraiq ónúne. keráwáqá keqtábá Áánûqtukaq nunamummá kétewana Îtu Kárítomá kemmá tíváqnáa kíye. mirá-qtataaqtababooaq kemá kítaunama Áánûqtuma kemmá tiwíqma paá ayúqtikiye.

²⁰uyátárai-nakoni mayaímá mayaíybámá kemá tigaemá íyábá íkétikaiye. kemá tú wamá máenawabi púyônama íbêkaraq aati-aatimá Îtu Kárítokaq íma ikatíq éq yaaguyabíybá kétikaiye. ²¹ketí týyánápímmá aúwaraimma nóninabiyo? minná Îtu Kárítoqtaba miráiyaba kíune. puí-yátááqá nóninabiyo? minná uyátá-maqma íráqô-qtataare. ²²kemá maa túráqó matúq-matuq ónúnnama maannáyaba wáiy. Îtu Kárítoqtaba íráqô-mayaíma mayaíybá wáiy. miráinaq kemá náanawaq aúyaq-

maranuno? paá tú wamá mánu puyónúnô? ²³kemá maami-kááyáqá íráqô-qtataakoni aúkáapimma máune. kemá Ítu Káríqtote Áánûqtuni márûpaqa umma máununayaba kétikaiye. mirámô onanamá kemmá íráqônîq íniye. ²⁴miráimanibo keráwáqtábámá kemá íma púyónama minnâ íráqône. ²⁵kemá máananama keráwáqá íráqônîq umátikaniye. minnáyatababoaq kemá itáunnama kemá íma árúqa puyónúne. miráuma keráwáqá tíwáqnnaa kéonana keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátáákómá uyátá-maqma anóniq kéinaq keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátááqtábá timuq-yatáákáráq uyátá-maqma anóniq íniye. ²⁶miráuma keráwáqá kemmá ókaraq kétimoneqa ánná-naupake kúmônayaba Ítu Káríqton-awiqa kanaaráq múte yauwínoe.

²⁷íbêqa keráwáqtábá maannáma anó-qtataare. keráwáqtí táaimma Áánûqtuni átê-wataarake máyáaro. mirá kéiyaq kemá keráwáqtôpaq ímo yéqa keráwáqtí íráqôn-aaiqtaba itánúne. itáíq-itaiq í-yátááqtábámá akoqnáá kéeraq keráwáqá máqtemma mimórá-túyánákáq máero. átê-wataama Ítuqtaba kéyaqtoreraq keráwáqá máqtemma mimóraráá umá máeraq Ítuni namuro-wáyúkámá webó agayíkáaro. ²⁸keráwáqtí namuro-wáyúkáyábámá ikitiq íoro. akoqnáá oro. mirámô kéiyatama keráwáqtí namuro-wáyúkámá timónaiyamma keráwáqá yemmá kanaaráq uyátáawaniq ínoe. taákaq maráaro. móra-waigoma yemmá uyátánimma wemá Áánûqtue. ²⁹Áánûqtuma keráwáqá Ítu Káríqtoni kaqtó-wayukama máigaae téna aúyaqtikaraiye. miráipoaq keráwáqá wekáq itáíq-itaiq kéowana Ítuqtaboboq tú-tiqa mayaíyábágáráqá Áánûqtuma keráwáqá aúyaqtikaraiye. ³⁰keráwákáráq kegáráqtáá mimórá-ááíqtáá kénatae. minnâ Áánûqtuni aakótê Tááqtaani aakótê ááíqa kéoye. miráinaq kemá ááíqa únaq aónaaniq umá miráuma ááíqa oro. miráitaq kemá ááíqa paá íq-iq kénate.

2 ¹keráwáqtí túwaraikoma Ítu Káríqtoqtaba mamá akoqnáá kékumatiyaiyo? wení akaí-yátáákómá keráwáqá timakakí kéyo? wení Aágomma aanabóráá umá kémayaao? Ítun anaaémo káqowa-kaqowamma kaayoné kékumayikaa? keráwáqtí tirummá káqowa-kaqowamma kékimeo? ²mirámô kéeqa kemá maará téq keráwákáráq inaa kétune. máqtemma keráwáqá mimórá-túyánákáq máeraq mimórá-tíkái-yátáápí yagaroqtaaro. kemá káonaune. keráwáqtábá timuqá kékmatikaune. ³aúyababa íoro. keráwáqtí túma íma mamé úyôro. ímibo móra-morayuti aménáápáq máero. aati-aatimá káqowaqtabama túyánápímmá téraq “wenáwíkomma ketíwíkomma uýátá-maqma wáiyé” téraq tero. ⁴kenamááriq keráwáqtábá íma yabi ínômanibo káqo-yuyabagaraq yabíqyíkáaro. ⁵keráwáqtí túyánákómá Ítu Káríqtoni aúyánákáá íno. ⁶wenáaikoma Áánûqtuni áaikote móraiq kéye. wemá Áánûqturaa umá máqe-uraimanibo min-náápáámmá íma yáqtokaiye. ⁷ímiye. wení anó-tagama-yataaqa paábaq yukéna kaqtó-naqa aúkáiyé. wemá

aaragómá marákáitana paá maa-márábín-nákáá aúkáiye. ⁸ wemá Áánûqtugaraq waayúkagaraq yeqtí yiménáápáq wetábá wenamááriq maréna máqe-uraiye. wemá Áánûqtun-aama waréna puí-yátááqá máyáitata kaapaq-yátáq ikámôwana pukuráyiye. ⁹ miráimanibo wemá aamá ítaitanaboana Áánûqtu wemá pukáipike mamá itó umákátuwena mú mikákáá yanaa-márúpáq akéna wemmá máqten-awiqa uyátá-maqma yanaan-áwíqá ámikaiye. ¹⁰ miráinaq máqtemma Áánûqtuni-marupaqa maa-yugaraq máqtemma maa-márábí maa-yugaraq máqtemma maa-márágóní aménáápáqá maa-yugaraq min-áwíqá kéiteq Ítuni aúbáq yiraayutaúmmá ayánoe. ¹¹ ánibo máqten-oyaukoma téta “Ítu Káríqtoma uyátárai-nare” téta tínoe. miráinata máqtemma wenaboámá Áánûqtun-awiqa mítue yauwínoe.

¹² tíkáin-aanabo, ketáama wáráaro. kemá keráwáqtê máqe-uraunaqa ketáama wakááé. íbêqa kemá keráwáqtôpake yatákuraanaqa uyátá-maqma ketáama waqmá arútaaro. keráwáqtí kúmiq-yataapikemma Áánûqtuma keráwáqá tiwíkaiqtaba káqo-yuma yiráátéraq Áánûqtuma mi-qtátááqtábá amuqá íma márái-qtataariq íyábámá ikitiq oro. ¹³ taákaq máráaro. Áánûqtuma tirunóbáqá máena wenaúyánákáq miráin-oqtaba tíwáqnaa kéiye.

¹⁴ nôrawabi kéeqa nárunkarun-aimma íma téraq nóbíq-aimma ítero. ¹⁵ waayúkama íma waátá-yataariq í-ááímmá aónaa-kayukaraa keráwáqá oro. keráwáqá waayúkama yeqtí áaikoma waátá-yataariq éna kaé-kai-yuti aúkáapimma máamanibo keráwáqá Áánûqtuni iyápóma yeqtí otaamá íma wáiniq umá miráuma máaro. wiýókómá aabayákáq kamá tágainikaa umá keráwáqtí tákoma ókáá umá maa-márábímmá kamá tágaino. ¹⁶ keráwáqá maa-márábí-káyúkámá matúq-matuq umá mái-auwaraiqtaba watáama kétima-yimeqa keráwáqá miráuma wiýókóráá umá táganoe. miráinana Ítu Káríqtoma kumínaqa keráwáqtábá timuqá maránúne. miráinaq kemá ítaanama máqtemma ketí mayaígómá paátataakaa íma íniye.

¹⁷ ketúgoni naaegómá Áánûqtukaq amí-yátáákáá umá aqti ínýô? keráwáqtábámá kemá puyónúnô? mirámo ínaqa kemá timuqá kémareq keráwákáráq Áánûqtukaq “tíkáiye” tenúne. ¹⁸ keráwákáráq timuqá kémareq kemá puyónayabama Áánûqtukaq “tíkáiye” tígáae téq kétune. ¹⁹ uyátárai-naqa Ítumma akáinaqa kemá Tímotimma timákáanana keráwáqtöpaq pááqya-kanaabi wíniye. miráinana wemá keráwáqtábá kemmá mamá kanaaráq kétima-timena umá tíqtaaiq íniye. ²⁰ maakákáq wemá wenamáá ketí týyaqa kényainena keráwáqtábá aúyánámmá kétaiye. ²¹ tébakaq-wayukama paá yenamááriq yetábá yúyánámmá kétaiye. mi-máyáímá Ítu Kárítoqtaba mayaíyábámá íma yúyánámmá kétaiye. ²² Tímoti wení íráqô-mayaíyabama keráwáqá kétaiye. átê-wataama waabá-káyúkátí yúbáqá týybámá kemmá tíwáqnaa kéiye. miráuma

áanikoma aboámmá áwáqnaa íníkaa umá ketê mayaímá kémayaiye. ²³ketineqá nóni-qtataarabi páaq íné ínata timá-timiyqa kemá Tímotimma timákáanana keráwáqtópaq wíniye. ²⁴ánibo kegáráq keráwáqtópaqa pááqya-kanaabi wíyábámá kemmá kétikaiye.

²⁵keráwáqá Ipaaparoráítatimma ketópaq timákáawana iréna íráqôníq umá kemmá kawáá umátíkaraiye. ábâkoma awaaómmá áwáqnaa íníkaa umá kemmá tíwáqnaa uráye. wemá ketê mayaímá kémayena ketê yagaroqtamá Áánûqtuni watáama téna ááiqa uráye. íbêqa keráwáqtópaq kemá wemmá yauwéqma timákanaa kéune. ²⁶wemá máqtemma keráwáqá timónaiyabama óriq umá kákaiye. keráwáqá weqtábámá karí kémayaiye téq ítaraatababoana wemá netuq-áúyánámmá ítaraiye. ²⁷áraimma wemá anó-karima mayéna púyôwaniq uráye. miráimanibo Áánûqtuma wemmá paru-yátááqá ámitana ípukaiye. kekáráq Áánûqtuma paru-yátááqá tímikaitana wemá íma pukáitaq kemá íma tirummá í-yátááqá arúbama matáune. ²⁸miráiniq Ipaaparoráítatimma keráwáqtópaq timákáanana yauwéqma wínîqtabama kemmá óriq umá kétikaiye. keráwáqá wemmá káoneqa timuqá kémariyanama mi-wágómá kemmá mamá timuqá matikáinaqa keráwáqtábámá netuq-túyánámmá fítanune. ²⁹uyátárai-nakoqtaba tibâqawaamma weqtábámá “iyo” kétéraq timuqá máráaro. márkte-kayukama náayuwabi Ipaaparoráítatima iníq o-yúmá tikaq múte yíkáaro. ³⁰wemá mayaímá Ítu Káríqtoqtaba kémayena púyôwaniq uráye. áqnáabaqa wenaúma aúgugu íyábámá íma aúyánámmá ítaraimanibo wemá kemmá tíwáqnaa uráye. keráwáqá kenamááriq kemmá miráuma íma kanaaráq tíwáqnaa owáníq oqtábámá wemá kemmá tíwáqnaa uráye.

3 ¹ketíbâqawaayuo, uyátárai-nakoqtabama óriq umá máráaro. ²naayóbáqá keráwáqtópaq agatáuna-aimma móragaraq kétima-timunnamanibo minnáyabama íma tibô kégaiye. ánibo min-áíkómá keráwáqá íráqôníq kékumatiyaiye.

²kékén-áímmá kétima-timune. iyákóqtábá atéráaro. mi-káyúkámá yemá ummaa-yátááqá mamá paá kéeta túma karáiyamma “keráwáqá atóbanoe” téta maqmá káonae. ³ketáámá áraimma túma kárataunna-yutaae. Áánûqtuma katááí táabikemma waátá-yataaqa kárama paábaq yuwéna keqtáámá wení Aokaq-Áágómá tímikaiqtababoanataa ketáámá árai-karataunna-yutaae. wení Aokaq-Áágóní akoqnááarakemma ketáámá Áánûqtukaq nunamummá kétunatae. miráitaqtaa Ítu Káríqtonopake tágama-yataaqa kémayaunatae. miráitana yúma karaí-yátáákómá keqtáráráqá paátataakaa kíye. ⁴náawabi aúyánápímmá téna “Áánûqtuma kárataa-tuyababoana mamá paá umátíkaniye.” tenama wemá íkárutaiye. ítáaro. kemá márkte-qtataaqa aúgoqtabama mirá-umatukaune. ⁵ítáaro. kemá ketinóma kemmá matíkáitaqa kemá Ítíráeo-naqa márqe-uraune. inaau-náúpáqá kemmá matíkáraitana abapaké kaumo-kánáámá yátáitata

ketúma kárátaane. ánibo kemá Péqtiamaanini ánnábike-naqune. ketítaubikoma yemá Íbaru-aimma tirááwaq kegáráq Íbaru-aimma tiráune. ámáan-aiqtabama kemá Pérati-naqa máeq máqten-amaan-aimma kemá wakáune. ⁶ ámáan-aimma waraýábámá kemá karuwaaq kéeq minnáyababoq Áánûqtuni waayúkama náayuwabi Îtuqtaba mórbabi áíkuyo-yuma kemá yemmá yíkamonaaq maqmá aónaraune. owe. ámáan-aikoma waayúkama mamá íráqôníq kanaaráq umáyikaniyaa-awaataq kemá íráqôn-naqa máqe-uraune.

⁷miráimanibo máqtemma mi-qtátááqtábámá naayóbáqá “íráqô-qtataare” téq ítaraunamanibo íbêqa Îtu Káríqtobaboq mi-qtátááqtábámá “paátataare” kétune. ⁸ mi-qtátáákómá máqte-qtataakoqtabagaraq yeqtábámá “paátataare” kétunamanibo Îtu Káríqtotabama ketí uyátárai-nakoma máena mi-qtátááqtábá wenamáa “anó-qtataare” kétune. min-nákóqtábámá máqtemma káqo-qtataakoma “araatá-qtataare” téq paábaq yukáune. Îtu Káríqtomma wenamáa matéq ⁹wetê yagaroqtamá mánaa kéune. naayóbáqá Áánûqtun-aurakaqa ketí íráqô-mayainapo kateko ónúnayaba maqmá aónaraunamanibo íbêqa kemá Îtu Káríqtokaq itáíq-itaiq umá yáqtorauunanapo Áánûqtun-aurakaq kateko umá máune. ámáan-aimma waráuna-waigoma kemmá mamá Áánûqtun-aurakaq kateko íumatikazaibo Áánûqtu keqtáámá Îtu Káríqtokaq itáíq-itaiq únnayabataa kateko-yátááqá paá kétimiqtæe. ¹⁰íbêqa kemá Îtu Káríqtote áqnáabariq umá yagaroqtánááq kéune. min-ákóqnáágómá wemmá pukáipike mamá itó-umakaraimma min-ákóqnáágóqtábá itánááq kéune. Îtuni aú-aiqa yáíkaaq umá mayánááq kéune. ánibo wemá máena pukáiniq umá ketí kúmiqa íma wáiniq umá mánaa kéune. ¹¹ánibo kemá túyánámmá itáunana kegáráq pukáanabike itó-ureq aúge-tuwaraimma mayánúne.

¹² kemá téq “Áánûqtun-aurakaqa áqa kateko umá mútûq ánataguraune” téq íkétune. ímibo Îtu Káríqtoma kemmá áqa wetábá matáiniq umá kemá mi-kátékó-ááímmá ketábá mayánáae téq maqmá aónaqte kéune. ¹³ ketíbâqawaayuo, “kemá áqa Îtuqtaba uyaatimá uyátáraune” téq íma kétune. ímibo maami-mórá-yátááqtábá maará kéune. minnâ tinnaépaq yukáuna-yataaqtabama kétiwikaq túbáq wái-qtataaqtaba mayánáae téq únnama ¹⁴kemá móma móra-nakoma uyaatimá uyátainiq umá kemá amuq-yatááqtábá uyaatéq ánatai-aqtoraq ónáae téq tiyááqtâma kuyúnnama koma kényauweraune. min-ámúq-yátááqá wáimma aúwaraimma Áánûqtuma keqtáámá “umma máyáaro” téna Îtuqtabama tááyariqtaae.

¹⁵ ketáámá máqtemma náayuwabi Îtuni yiráátínna-aiqtaba waayúkaarikaa umá mirá-onatae. minnáyaba kerawáqá káqo-tuyanamma itáyanama Áánûqtu kerawáqá abarokáq tiráátiniye. ¹⁶miráinaqtaa íbêq-awaataqa min-ámmá waráunataama waqmé wíq-wíq ónátaae.

¹⁷ketíbâqawaayuo, kemá miráunaiq umá kerawáqá mirá-oro: miráinaq kerawáqá mi-káyúkámá yemá ketáá miráunaiq umá miráó-kayukati yáaimma wáráaro. ¹⁸taígani-taoqa maamin-áímmá timá tímikaunama íbêqa tiqnumá kéyaitaq ókaraq kétima-timune. minnâ taígani-kayukama Ítu Káríqtóni namuro-wáyúkámá máeta Ítuma yeqtábámá kaapaq-yátáq nôrawabi umáyíkaraiqtabama paábaq awéqtáma kényuwaee. ¹⁹yemá yawítígino-marupaq wínoe. yeqtí aáwaqa awetáwaata umá naan-áfkómá Áánûqtuni amáákaq kewuwiye. Áánûqtun-aurakaqa yigaemá í-yátááqtábámá yemá yeqtí yúma maméta kéuyoe. yemá yeqtí yúyánámmá mimórá maa-márabí-qtátáákáq áátuqma kémaraae.

²⁰ketááí naa mårúqa Áánûqtuni mårúpaq wáiyе. keqtáá atóbatikanin-naqa uyátárai-naqa Ítu Káríqtoma kumíníqtaba awé kénunatae. wemá Áánûqtuni mårúpaketmo kuménama ²¹ketááí túma waerániye. ketááí aqnú-tútáámá mamá wenaúraa tágama-yataakaraq aútikaniqtaae. mirámô ínîmma mimórá-ákóqnáráké máqte-qtataaqa wení náápaakoni aménáápáqá kémaraie.

4 ¹ketíbâqawaayuo, kerawáqá kemmá tíkáin-aanaboma máawaq kerawáqá timónaiyabama ôriq umá kétikaiye. kerawáqá kemmá mamá timuqá kématikeq ketí mayaígóqtábámá amuq-yatááqá mááe. ketí tíkáin-aanabo-wayukao, Ítukaq itáíq-itaiq umá máeraq yaqtóráaro.

²Yúóriaoyaa Tíqtikio, ókaraq uyátárai-nakoqtaba kenákámá ke-ánáánóráá umá máakaa. ³ketíbârawaao, egáráq mi-káyáq-íníkórátámá yíwáqnaa uwo. yenákámá ketí yagaroqtamá Ítuqtaba átê-wataama tí-máyáímá matáye. ketáámá máqtemma Kérmeqtigaraq yagaroqtamá tébakaq mimórá-máyáímá máyáá-yugaraqtaa yagaroqtamá mayáímá matáunatae. ánibo máqtemma yeqtíwíqa matúq-matuq í-áwíq-wánnáábí wáiyе.

⁴aati-aatimá uyátárai-nakoqtaba timuqá måráaro. móragaraq kétupo timuqá måráaro. ⁵máqte-kayukama iyuwáiyatawaq yemá kerawáqtí kaayoné-ááímmá aónaaro. taákaq måráaro. uyátárai-nakoma íma nékaq máiyе. ⁶kéqokeq-yataaqtabama netuq-túyánámmá íma ítáaro. Áánûqtukaq nunamummá kêteqa nójtababi íyaqtaba wemmá kétimameraq "tíkáiyé" téraq wekáqô ítama káoneqa tero. ⁷miráinaq kerawáqá maeq Ítu Káríqtokaq kamuqá kétaiyanama Áánûqtuni kaayoné-yátáákómá kerawáqtí túyánákárabi túraqa yabítikaniye. mi-káyóné-yátáákómá ketááí itáí-yátáákómá uyátá-maqma wáipoaqtaa ketáámá árain-uramma mi-wágóní áaimma íma kanaaráq itánúnatae. ⁸ketíbâqawaayuo, maannáma ketí aqtó-wátááe. min-áráí-qtátáákáráq mi múte yauwí-yátáákáráq arútai-qtataakaraq otaammá íma wái-qtataakaraq tirunóbáqtáá íráqôníq i-qtátáákáráq Áánûqtuma keqtááyábá yaaguyabíkáae ti-qtátáákáráq mi-qtátááqtábámá kerawáqá túyánámmá ítáaro. ⁹mi-qtátááqtábá tiráátiraunama taákaq makéraq mirá-oro.

watáarake keráwáqá kétiraateq nói-qtataarirabi uráunarakekaraq tiráátiraune. kemá tiráátiraunaiq íyanama Áánûqtuni kaayoné-yátáákómá keráwáqté wániye.

¹⁰ uyátárai-nakoqtaba miráunama kemá timuqá kémaraunaq keráwáqá keqtábá tirummá kéumatikaae. naayóbáqá keráwáqá kemmá tirummá umátíkaraamanibo kemmá tíwáqnna ínôqtabama aammá íma wáqe-uraiye. ¹¹ kemá paá móneqtabama íma kétune. ímiye. kemá taíganiqtababi pááqyaqtabama kanaaráq timuqá maránúne. ¹² kemá áwáyoq-naqa máeq oótan-naqa máqe-uraune. taíganin-aawaqa naíyábábi táama yaíybámá kemá kétiaune. kemá nóiqtababi onnamá uyátá-maqma marérabi máqte-qtataaqa íma maréq ónúnayabama kétiaune. ¹³ Ítu Káríqtoma kemmá akoqnááma kétimiqtababoaq máqte-qtataaqa ketúraq pááq ínayabama akoqnáá umá kanaaráq mánune.

¹⁴ miráimanibo kemá taígani-ummaa-yataaqa kémayaunaqa keráwáqá kemmá tíwáqnna uráamma minná íráqô-qtataare. ¹⁵ kemá ketí áqnáabaq-yupaama waabá-káyúkátí yúbáqá Ítuqtaba átê-wataama tiráunaq keráwáqá Pirípiani-wayukama kétiaae. minná kemá Maaterónia-marabake yuwéq kéunaqa keráwáqá kenamáa tíwáqnna umá móneqa tímikaae. tébakaq Áánûqtuni waayúkama álkuyo-yuma yemá kemmá íma tíwáqnna urááe. ¹⁶ owé. óq-taoqa kemá Tetarónáíkaq máunaq miráráá umá tíwáqnna urááe. ¹⁷ kemá móneqtaba íma ítama káonaunamanibo keráwáqá kemmá tíwáqnna uráápoana Áánûqtuma íráqô-meyamma timíniye. ánibo minnáyaba timuqá kémaraune.

¹⁸ Ipaaparoráítatima keráwáqtôpake amí-yátááqá kemmá tímitaq íbêqa kemá nóiqtababi kéunnama kémayaune. átê-kuyumma in-ámí-yátááqá Áánûqtukaq ámewana wemá amuqá kémarena máyáinikaa umá keráwáqtí amí-yátáákómá mirá-uraiye.

¹⁹ ketí Áánûqtuma Ítu Kárítoni íráqô-qtataakokake máqte-qtataaqtabagaraq keráwáqá ommó timíniye. ²⁰ Áánûqtuma ketibotáámá wení tágama-yataaqa wáimma watúq-watuq umá wení tágama-yataaqa wániye. miráuma waíno. ²¹ Áánûqtuni waayúkama náayuwabi Ítu Kárítonnema máa-yuyopaqa miráo-maarao-aimma kétimayikaune. ²² tibâqawaaraa-kayukama ketê máa-yuma keráwáqtôpaq miráo-maarao-aimma yúwáawana kewiye. máqtemma Áánûqtuni waayúkama maabáq máa-yuma miráo-maarao-aimma kété. ánibo yemá náayuwabi Títaani anómma kámááni-naupaq mayáímá máyáa-yuma yemá keráwáqtôpaq miráo-maarao-aimma ôriq umá kétimatikaae.

²³ uyátárai-naqa Ítu Kárítoni íráqô-qtataakoma keráwáqtí taágote yagaroqtamá waíno.

kemá Póroma
Tímotigarare.